

τροπορεύομαι "Ηπ. Θήρ. Θράκ. (Αἰν.) Πελοπν. (Μάν.)
γιατρονπορεύομαι "Ηπ. (Κουκούλ.) γιατρονπορεύομαι
"Ιμβρ. γιατροπορεύομαι Θράκ. (Τσακίλ.) γιατροπορέβκο-
μαι Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γ ι α τ ρ ό ς καὶ τοῦ ρ. π ο ρ ε ύ ω, -ο μ α ι.

1) Γ ι α τ ρ ο λ ο γ ῶ, τὸ ὅπ. βλ., "Ηπ. Θήρ. Κρήτ. Πελοπν.
(Μάν.) Σίφν. Χίος (Ἐγρηγόρ. κ.ά.): Δὲ βορῶ νὰ σὲ γιατρο-
πορεύω πλὶὸ Θήρ. Σ' οὖλους τσι γιατροὺς τσ' Ἀθήνας τὰ
γυροφέρανε καὶ τὰ γιατροπορέψανε, μὰ πρᾶμα δὲν ἐκάμανε
(= δὲν κατώρθωσαν τίποτε) Κρήτ. Ἦρχε ἡ γειτόνισσα καὶ
μὲ γιατροπορεύγει Σίφν. Καὶ τὶς ἀρρώστειες ὅλες γιατροπο-
ρεύγει τοῦ ἁγίου ἡ χάρη Π. Βλαστ. ἐνθ' ἄν., 20. 2) Μέσ.,
θεραπεύω τὸν ἑαυτὸν μου μὲ πρόχειρα πρακτικὰ φάρμακα ἢ
ἀκολουθῶ ὠρισμένην θεραπευτικὴν ἀγωγὴν κατόπιν ἱατρικῆς
ὑποδείξεως "Ηπ. Θήρ. Θράκ. (Αἰν.) "Ιμβρ. Κρήτ. Κύπρ.
Σίφν. Χίος (Ἐγρηγόρ. κ.ά.): Ἔχει πολ-λούς πού γιατροπο-
ρέβονται μόνοι των τζαὶ κάμνουν διτθὴ τους γιατρίτθην
Κύπρ. Συνών. βλ. εἰς λ. γ ι α τ ρ ο κ ο μ ῶ. β) Μετέρχο-
μαι τὸν πρακτικὸν ἱατρὸν Θήρ. Θράκ. (Τσακίλ. κ.ά.): Ὁ
Παντέλης γιατροπορεύεται καὶ βγάζ' καλούτσ'κα τὸ ψω-
μί τ' Τσακίλ. 3) Παθ., ὑποβάλλομαι ὑπὸ τινος εἰς θεραπείαν
"Ηπ. (Κουκούλ. κ.ά.) Σίφν. κ.ά.: Δὲν ἔχ' προκονιτὴ αὐτὴ
ἡ γ'ναίκα, ὁλονένα γιατρονπορεύετι Κουκούλ.

γιατροπόρευση ἡ, Κρήτ. (Νεάπ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ρ. γ ι α τ ρ ο π ο ρ ε ύ ω.

Ἡ συντήρησις ἀσθενοῦς μὲ ἱατρικὴν παρακολούθησιν καὶ
ἀνάλογα φάρμακα: Εἶδα κάνει ὁ γεροδῆς σου; — Μὲ για-
τροπόρεψες τότε στέκομε (γεροδῆς = γέρον σύζυγος).

γιατρόπουλο τό, Τήλ. γιατρόπουλ^{δο} Νίσυρ. Ρόδ.

Ἵποκορ. τοῦ οὗς. γ ι α τ ρ ό ς.

Γ ι α τ ρ ά κ ι 1, τὸ ὅπ. βλ.: Ἄσμ.

Τῷ ἑνα μικρόγ-γιατρόπουλο ἀπὸ τὴν Βενετία
ἀπὸ τὴν χέρα τὸν γρατεῖ τσαὶ βρίσκει τὴν αἰτία
Τήλ.

Ἐναμ-μικρόγ-γιατρόπουλ^{δο} ἀπὸ τὴν Βενετία

ποὺ τὸ θεράζει τότε ῥπᾶ καὶ βρίσκει τὴν αἰτία
Ρόδ.

γιατρός ὁ, κοιν. καὶ Πόντ. (Ἰνέπ. Κερκσ. Κοτύωρ. Τραπ.
Χαλδ.) γιατρὸ Καλαβρ. (Μπόβ.) γιατρὸ Κορσ. γιατρεῖ Τσα-
κων. γιατ-τρός Τήλ. ζατρός Κάλυμν. Κρήτ. (Σητ.) Σίκιν.
Φολέγ. ζατρός Σίκιν. ἱατρός Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Προπ. (Μαρ-
μαρ.) διατρός Κρήτ. δγιατρός Κάρπ. Κάσ. δατρός Πόντ.
(Ἰμερ. Κερκσ. Κοτύωρ. Κρώμν. Οἶν. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.
κ.ά.) γιατός Σαμοθρ. γιατὸ Θράκ. (Ταῖφ.) ἱατρός Βιθυν.
(Ἀπολλων.) Πληθ. γιατροῖδοι Πόντ. (Ἀμισ.) Θηλ. γιατρίσ-
σα κοιν. γιατρίσσα βόρ. ἰδιώμ. γιατρίσα Πελοπν. (Κίτ.) για-
τρίνα κοιν. γιατρίν'σσα Μακεδ. (Βόιον) γιατρέσσα Θράκ.
(Μαρών. Σαρεκίλ. Σκοπ. κ.ά.) Λήμν. Μακεδ. (Καταφύγ.
κ.ά.) γιατρέσσα "Ηπ. (Δρόπ. Κόνιτς. κ.ά.) γιατρέσσα "Ηπ.
(Βούρμπικν. Κόνιτς.) γιατρίνα πολλ. καὶ Πόντ. (Οἶν. Τραπ.
κ.ά.) γιατρίνα "Ηπ. Θράκ. (Αἰν.) Μακεδ. (Σισάν. κ.ά.)
γιατροῦ Μακεδ. (Καταφύγ. κ.ά.) Πελοπν. (Καλάβρυτ.
Λεῦκτρ.)

Τὸ Βυζαντ. γ ι α τ ρ ό ς, καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ ἀρχ. ἱ α τ ρ ό ς.
Διὰ τὸν τύπ. δ ι α τ ρ ό ς βλ. Γ. Χατζιδ., MNE 2,316, ὅπου
γίνεται λόγος περὶ εἰσαγωγῆς προθέσεως διὰ παρετυμ., καὶ
Ἀθηνᾶ 24 (1912), 28. Διὰ τὸν σχηματισμὸν τοῦ θηλ. βλ.
Γ. Χατζιδ., MNE 2,72-81. Διὰ τὸν τύπ. γ ι α τ ρ ῖ ν α πβ.

τὸ Ἑλληνιστ. ἱ α τ ρ ῖ ν η. Διὰ τὸν τύπ. γ ι α τ ρ α ῖ ν α
πβ. γλῶσσαν ἱ α τ ρ α ῖ ν α. Ὁ τύπ. καὶ εἰς Σομ. Ὁ τύπ.
γ ι α τ ρ ῖ σ σ α καὶ εἰς Λεξ. Βλάχου τοῦ Κρητός.

Α) Κυριολ. 1) Ἱατρός οἰασδήποτε εἰδικότητος, ὁ ἀσκῶν
τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἱατροῦ κατ' ἐπιστήμην κοιν. καὶ Καλαβρ.
(Μπόβ.) Πόντ. (Ἀμισ. Ἰμερ. Ἰνέπ. Κερκσ. Κοτύωρ. Κρώμν.
Οἶν. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων.: Καλὸς - ξακουστός
- σπουδαῖος γιατρός. Πήγαινε - σύρε'ς τὸ γιατρό. Κάλεσε -
φέρε - φώναξε τὸ γιατρό. Φέραμε ὅλους τοὺς γιατροὺς. Πή-
γαμε 'ς ὅλους τοὺς γιατροὺς. Χρειάζονται οἱ γιατροί. Ν'
ἀκοῦς τὶς συμβουλὲς τοῦ γιατροῦ. Ἐλα, γιατρέ, νὰ μὲ δῇς.
Ἐφαγε μιὰ ὀλόκληρη περιουσία 'ς τοὺς γιατροὺς. Εἶναι
ἄρρωστο τὸ παιδί, πρέπει νὰ φωνάξωμε τὸ γιατρό. Τὸν πή-
γαμε 'ς ὅλους τοὺς γιατροὺς (τὸν ἄρρωστο), μὰ δὲ βρῆκε
γιατρία. Μὲ πονάει τὸ δόντι μου καὶ θὰ πάω 'ς τὸ γιατρό
νὰ μοῦ τὸ σφραγίσῃ. Τὸ κρέας τὸ σφραγίζει πρῶτα ὁ γιατρός
καὶ ὕστερα πουλιέται κοιν. Ἦρθε 'ς τοῦ χοιριό μας μιὰ
γιατρέσσα Λήμν. Ἐχομε μιὰ καλὴ γιατρίσσα 'ς τὸ χωριό
Πελοπν. (Δίβρ.) Ζατρός δὲν ἔχει 'τζίξει πάνω του, εἶναι
στισυλλὶ (διὰ γέροντα εὐρωστον) Σίκιν. Μὲ τὸ παραμικρὸ
ἀνουβοιάζει κι ὅλο ἱατροὶ κι ὅλο ἔξοδα (ἀνουβοιάζει =
ἀνημποιάζει, ἀδιαθετεῖ) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Μοῦ ἔδωκε
ἡ γιατός γιατικὸ Σαμοθρ. Ἀρρώστ'σαν τὰ βόδια μας
φέτον, ἀλλὰ ποῦ νὰ φανῇ κανένας 'π' αὐτοὺς τσ' για-
τροὺς πῶχ' τοῦ κράτους γιὰ τὰ ζᾶ! Εὐβ. (Ἀκρ.) || Παροιμ.
φρ. Κλείδωσε τὸ γιατρό ἔξω! (πρὸς αὐτοὺς οἱ ὅποιοι λησμο-
νοῦν νὰ κλείσουν, ἐνῶ εἰσέρχονται κάπου, τὴν θύραν ὀπισθέν
των καὶ οὕτω προκαλοῦν ρεῦμα ψυχροῦ ἀέρος, δυνάμενον νὰ
ἐπιφέρῃ κρυολόγημα καὶ ἐπομένως ἐπίσκεψιν ἱατροῦ) 'Σ
τοὺς γιατροὺς νὰ τὰ φᾶς! (ἀρὰ ἀδικουμένου πρὸς τὸν ἀδι-
κοῦντα) κοιν. Σὰ γιατρός ἦρτες καὶ φεύγεις (ἐπὶ συντόμῳ ἐ-
πισκέψεως συγγενοῦς ἢ φιλικῷ προσώπῳ) Σύμ. || Παροιμ.
'Ο καιρός εἶναι γιατρός (ἐπὶ βαρυπνευθόντων ἢ ὀπωσδήποτε
τεθλιμμένων) κοιν. Πβ. τὴν ἀρχ. «ὁ κοινὸς ἱατρός σε θερα-
πεύσει, χρόνος». Ὁ ἄρρωστος πάει 'ς τὸ γιατρό (ὁ ἔχων κά-
ποιαν ἀνάγκην προστρέχει πρὸς τὸν δυνάμενον νὰ θεραπεύσῃ
ταύτην. Λέγεται πολλάκις καὶ ἐπὶ τῶν ἀξιούντων νὰ γνωρί-
ζουν οἱ ἄλλοι τὰς ἀνάγκας των χωρὶς νὰ τὰς ἀνακοινώσουν
οἱ ἴδιοι) κοιν. Ὁποῦ πορεῖ 'ς τὸν-γιατρό βάει (συνών. μὲ τὴν
προηγούμεν.) Νίσυρ. Ὁποῦ ἔχει ἀρρωστία πααίνει 'ς τὸ για-
τρό (συνών. μὲ τὴν προηγούμεν.) Νάξ. Ὁ παθὸς πάει 'ς τὸ
γιατρό (συνών. μὲ τὴν προηγούμεν.) Πελοπν. (Μάν.) Εὐρή-
καμε τὸν γιατρὸν, ἃς ἐβγάλωμε τὴν βοῦδι' τ' ὀμμάτ' (ἐπὶ τοῦ
ἐπιθυμοῦντος νὰ κρατῇ μισθωτὸν εἰς συνεχῆ ἐργασίαν) Πόντ.
Εὐρες τὸν γιατρὸν πῆ θὰ γιατρεῖ' τ' ὀμμάτᾱ σ' (βρῆκες τὸν
γιατρό πού θὰ γιατρέψῃ τὰ μάτια σου) εἰρων. ἐπὶ τῶν προσ-
φευγόντων εἰς τὸν ἀναρμοδιώτερον νὰ θεραπεύσῃ ἀνάγκην
των) Πόντ. (Χαλδ.)

'Σ τοῦ γαδάρου τοῦ χοιριό | βοῦλοι κάμνουν δούγ-γιατρὸν
(δι' ὅσους κάνουν τὸν σοφὸν εἰς ἀμόρφωτον περιβάλλον, ὅπου
δὲν ἔχουν τὸν φόβον τοῦ ἐλέγχου) Λυκ. (Λιβύσσ. Μάκρ.) ||
Γνωμ. Ὁ παθὸς εἶναι ἱατρός (ὅποιος πάθη ἀποκτᾶ πείραν)
Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Τὸ γνωμ. εἰς παραλλαγ. πολλαχ.

Μήτε ὅλα τοῦ γιατροῦ, | μήτε ὅλα τοῦ παπᾶ

(δὲν πρέπει νὰ ἐκτελῇ καθεὶς κατὰ γράμμα ὅ,τι τὸν συμ-
βουλεύει ὁ γιατρός ἢ ὁ ἱερεὺς, ἀλλὰ νὰ ἐκλέγῃ μόνον τὰ ἐξ
αὐτῶν χρήσιμα ἢ τὰ ἐφαρμόσιμα) σύνθηθ. Παλιὸ γιατρό τσι
γέρον καπιτάνιον νὰ γυρεύῃς (ἐπὶ ὁμοτέχνων ὁ ἐμπειρότερος
εἶναι προτιμότερος) Λέσβ. Παλιὸ γιατρό τσι τσινούργιον
μπακάλ' (συνών. μὲ τὸ προηγούμεν.) αὐτόθ. Λάθος γιατροῦ,

